

Postanowienie z dnia 12 stycznia 1998 r.

I PKN 471/97

Jeżeli apelacja została podpisana przez stronę, to nie może być odrzucona ze względu na brak podpisania jej odpisów, choćby sąd wezwał do dopełnienia tej czynności. Przepis art. 370 KPC o odrzuceniu apelacji, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie, dotyczy tylko rzeczywistych braków apelacji, które uniemożliwiają nadanie jej prawidłowego biegu.

Przewodniczący SSN: Barbara Wagner, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 stycznia 1998 r. sprawy z powództwa Barbary Ż. przeciwko Instytutowi Ochrony Środowiska w G. o ustalenie i zniszczenie opinii, na skutek kasacji powódki od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku, Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Gdyni z dnia 24 lipca 1997 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie oraz **u c h y l i ć** postanowienie Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Gdyni z dnia 20 czerwca 1997 r. [...].

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 1997 r. [...], Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Gdyni odrzucił apelację powódki Barbary Ż. od wyroku z dnia 27 marca 1997 r. w sprawie przeciwko Instytutowi Ochrony Środowiska w G. o ustalenie i zniszczenie opinii. Sąd Rejonowy stwierdził, że apelacja powódki została złożona w dwóch egzemplarzach, z których powódka podpisała tylko jeden. Powódka wezwana do uzupełnienia tego braku przez podpisanie odpisu apelacji, nie uczyniła tego w wyznaczonym terminie.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni oddalił zażalenie powódki na to postanowienie.

Od tego postanowienia powódka wniosła kasację zarzucając naruszenie art. 126 § 1 pkt 4, art. 128, art. 130 § 1 i art. 370 KPC. Powódka podniosła, że jej apelacja została złożona w dwóch egzemplarzach, przy czym wyraźny podpis skarżącej znajdował się na oryginale pisma procesowego, a drugi egzemplarz pozostał bez podpisu. Zdaniem powódki zgodnie z art. 126 § 1 pkt 4 KPC każde pismo procesowe powinno zawierać podpis strony. Złożona przez powódkę apelacja została takim podpisem opatrzona. Zgodnie z art. 128 KPC do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników. Brak podpisu strony na piśmie procesowym jest tego rodzaju brakiem, który można uzupełnić w następstwie wezwania przez sąd w terminie i ze skutkami określonymi w art. 130 § 1 KPC, bądź też w art. 372 KPC. Wymagania te dotyczą w ocenie powódki jedynie pisma procesowego, a zatem samej apelacji i nie mają zastosowania do jej odpisów. Przepisy KPC nie przewidują żadnej formy podpisywania odpisów pism procesowych. Sąd Wojewódzki niesłusznie zatem przyjął, iż przepisy dotyczące pisma procesowego można w takim samym stopniu zastosować do jego odpisów. Zdaniem powódki brak podpisu strony na odpisie pisma procesowego nie może być podstawą do jego odrzucenia, a tym samym zamknięcia drogi do skutecznego dochodzenia roszczeń. Powódka powołała się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1967 r., I CZ 111/67 (OSNCP 1968 z. 7 poz. 127) przedstawiające taki pogląd i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego.

Strona pozwana wniosła o odrzucenie kasacji jako wniesionej po terminie, gdyż została złożona w dniu 1 września 1997 r., a odpis zaskarżonego postanowienia powódka otrzymała w dniu 31 lipca 1997 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja została wniesiona w terminie określonym w art. 393⁴ KPC, gdyż 31 sierpnia 1997 r. był dniem ustawowo wolnym od pracy (niedziela). Kasacja złożona w dniu 1 września 1997 r. wpłynęła więc w terminie (art. 115 KC w związku z art. 165 § 1 KPC).

Kasacja jest zasadna. Przepis art. 126 KPC wskazuje jakie wymagania formalne powinno spełniać pismo procesowe i stosuje się on do apelacji (art. 368 KPC). Pismo procesowe powinno być więc między innymi podpisane (art. 126 § 1 pkt 4 KPC). Zgodnie z art. 128 KPC do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom. Jeżeli apelacja nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych należy stronę wezwać o ich usunięcie pod rygorem odrzucenia. Apelacja, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie podlega odrzuceniu (art. 370 lub 373 KPC w związku z art. 130 § 1 KPC). Z przepisów tych wynika, że podpisane musi być pismo procesowe strony, a nie jego odpisy. Odpisy pisma procesowego muszą być do niego dołączone, ale nie muszą być podpisane. Innymi słowy niepodpisanie odpisów pisma procesowego (apelacji) nie oznacza, że nie spełnia ono warunków formalnych. W postanowieniu z dnia 19 grudnia 1967 r., I CZ 111/67 (OSNCP 1968 z. 7 poz. 127) Sąd Najwyższy słusznie stwierdził, że jeżeli skarżący złożył podpisaną przez siebie rewizję, to nie może być ona odrzucona z powodu niepodpisania jej odpisów, mimo wezwania przez sąd do dopełnienia tej czynności. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego postanowienia słusznie wywiódł, że podpis strony, jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika jest niezbędnym elementem każdego pisma procesowego (art. 126 § 1 pkt 4 KPC), a więc także rewizji (art. 390 KPC w poprzednim brzmieniu), przy czym brak ten może być uzupełniony w następstwie wezwania przez sąd. Wymagania te dotyczą jednak wyłącznie samego pisma procesowego, natomiast nie mają zastosowania to jego odpisów. Jeżeli zatem pełnomocnik powodów złożył rewizję zaopatrzoną w swój podpis, to nie było żadnych podstaw do odrzucenia rewizji z powodu zaniechania podpisania odpisów, mimo wezwania go do dopełnienia tej czynności przez Sąd. Sąd Najwyższy nadmieniał, że odpisy podpisane - tak samo jak oryginał pisma procesowego - nie są w istocie swojej odpisami, lecz wtóropisami, których przepisy KPC nie przewidują. Wykładnia ta ma zastosowanie do warunków formalnych jakim powinna odpowiadać apelacja.

Wobec tego należy stwierdzić, że apelacja powódki nie miała braku formalnego polegającego na braku podpisania jej odpisów. Wezwanie do uzupełnienia takiego "braku", a następnie odrzucenie apelacji po upływie terminu do jego uzupeł-

nienia należy więc uznać za nieprawidłowe. Przepis art. 370 KPC o odrzuceniu apelacji, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie, należy bowiem rozumieć w ten sposób, że dotyczy on tylko rzeczywistych braków formalnych apelacji, które uniemożliwiają nadanie jej prawidłowego biegu. Jeżeli więc sąd wezwie stronę składającą apelację o jej uzupełnienie w zakresie nie stanowiącym braku formalnego, to jej odrzucenie po upływie wyznaczonego terminu nie jest prawidłowe. Z tych przyczyn błędem dotknięte było zarówno postanowienie Sądu drugiej instancji jak i postanowienie Sądu pierwszej instancji odrzucające apelację powódki. Wobec tego na podstawie art. 393¹⁵ KPC podlegały one uchyleniu, co oznacza orzeczenie reformatoryjne prowadzące do konieczności nadania apelacji powódki dalszego biegu.

=====